

Î N C H E I E R E

09 august 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Iulia Sîrcu

Judecătorii

Luiza Gafton, Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către reprezentantul lui Vladimir Malinovschii, avocatul Iuliana Pascal,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Sergiu Guțu împotriva lui Vladimir Malinovschii cu privire la încasarea datoriei și a dobânzii de întârziere și la cererea reconvențională a lui Vladimir Malinovschii împotriva lui Sergiu Guțu cu privire declararea nulității actului juridic,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de către reprezentantul lui Vladimir Malinovschii, avocatul Iuliana Pascal și menținută hotărârea Judecătoriei Buiucani, municipiul Chișinău din 26 iulie 2016,

c o n s t a t ă:

La data de 15 ianuarie 2016, Sergiu Guțu a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Vladimir Malinovschii cu privire la încasarea datoriei și a dobânzii de întârziere.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, în baza recipisei din 14 februarie 2014, întocmită și semnată de către pârâtul Vladimir Malinovschii, ultimul a împrumutat de la suma de 400 500 lei, cu termenul final de rambursare la data de 19 februarie 2014.

Menționează că, pârâtul nu-și execută benevol obligația de rambursare a sumei împrumutate, astfel, înregistrând o datorie în sumă de 400 500 lei.

Relevă că, la data de 04 noiembrie 2015, a expediat în adresa pârâtului o reclamație, prin care a solicitat restituirea sumei împrumutate, însă aceasta nu a fost executată.

Solicită încasarea de la pârât a sumei împrumutate în mărime de 400 500 lei și a dobânzii de întârziere în mărime de 144 306,18 lei, calculată din data de 19 februarie 2014, pentru o perioadă de 691 de zile, în baza art. art. 619 alin. (1), 585 alin. (1) și (2) din Codul civil și a cheltuielilor de judecată.

Ulterior, Sergiu Guțu a depus cerere de chemare în judecată suplimentară, prin care a solicitat încasarea de la pârât a taxei de stat în sumă de 16344,18 lei și a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 5000 lei.

La data de 27 iunie 2016, Vladimir Malinovschii a depus cerere reconvențională împotriva lui Sergiu Guțu cu privire la declararea nulității actului juridic.

În motivarea acțiunii reconvenționale pârâtul a indicat că, la data de 14 februarie 2014, a fost întocmită o recipisă, conform căreia el a împrumutat de la Sergiu Guțu suma de 400500 lei.

Menționează că, Sergiu Guțu s-a adresat la Procuratura Centru mun. Chișinău cu o plângere, prin care a solicitat pornirea urmării penale în privința sa în baza art. 190 alin. (5) din Codul penal, răspundere pentru dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, însă a fost clasat procesul penal pornit în baza semnelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) din Codul penal.

Susține că, în cadrul dosarului penal s-a constatat cu certitudine că, Sergiu Guțu nu i-a transmis bani în baza recipisei enunțate, fapt confirmat și de către martorii Irina Zaharcenco și Alla Scorobruh.

Afirmă că, recipisa atestă doar faptul încheierii contractului de împrumut, dar nu și transmiterea banilor de către împrumutător, mai mult, recipisa prevede doar obligația de restituire a mijloacelor bănești, dar nu și faptul primirii acestora.

Solicită declararea nulității recipisei din 14 februarie 2014 și încasarea cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 10000 lei și a taxei de stat în sumă de 100 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 26 iulie 2016 a fost admisă acțiunea inițială și au fost încasate de la Vladimir Malinovschii în beneficiul lui Sergiu Guțu datoria în sumă de 400 500 lei, dobânda de întârziere în sumă de 144 306,18 lei și cheltuielile de judecată, compuse din 16 334,18 lei - taxa de stat și 5 000 lei – cheltuieli de asistență juridică. A fost respinsă acțiunea reconvențională.

Prima instanță, admitând acțiunea inițială, și-a argumentat concluzia prin constatarea faptului încheierii între părți a contractului de împrumut sub formă de recipisă, precum și a neonorării de către pârât a obligației de rambursare a sumei împrumutului în mărime de 400 500 lei, asumată în baza recipisei din 14 februarie 2014, astfel, suma împrumutată urmează a fi încasată forțat.

De asemenea, prima instanță a reiterat că, pentru neexecutarea în termen de către pârât a obligației de restituire a împrumutului, se calculează dobânda de întârziere conform art. 619 din Codul civil.

Respingând acțiunea reconvențională, prima instanță și-a argumentat concluzia prin faptul că, pârâtul nu a dovedit că, actul a cărui nulitate o solicită este contrar normelor imperative și lipsit de cauză. Cauza actului juridic nu trebuie dovedită, existența ei fiind prezumată de lege, iar simpla afirmație la lipsa cauzei nu este suficientă pentru a declara nul contractul de împrumut, atâta timp cât din conținutul acestuia se atestă contrariul.

Totodată, prima instanță a relevat că, ordonanța Procuraturii Centru mun. Chișinău din 25 mai 2016, prin care a fost clasat procesul penal pornit în baza semnelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) din Codul penal nu poate fi reținută ca probă, or, aceasta stabilește caracterul penal al acțiunilor și face trimitere la existența relațiilor civile între părți. Mai mult ca atât, această ordonanță în nici un mod nu denotă lipsa cauzei contractului de împrumut, iar

poziția pârâtului reprezintă în esență o interpretare subiectivă a situației în contextul apărării poziției sale.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2017 a fost respins apelul declarat de către reprezentantul lui Vladimir Malinovschii, avocatul Iuliana Pascal și menținută hotărârea primei instanțe.

La data de 04 mai 2017, reprezentantul lui Vladimir Malinovschii, avocatul Iuliana Pascal a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului și casarea deciziei instanței de apel.

În motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu decizia instanței de apel, deoarece nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată și a fost interpretată în mod eronat legea.

Menționează că, Sergiu Guțu s-a adresat cu o plângere la Procuratura Centru, mun. Chișinău, în urma căreia a fost pornită urmărirea penală în baza art.190 alin. (5) din Codul penal, iar prin ordonanța procurorului din 25 mai 2016 a fost clasat proces penal conform prevederilor art. 275 pct. 1) CPP.

Susține că, în cadrul dosarului penal s-a constatat cu certitudine că, Sergiu Guțu nu a transmis recurentului mijloace bănești în baza recipisei din 14 februarie 2014, fapt confirmat și prin declarațiile martorilor Irina Zaharcenco și Alla Scorobruh, mai mult ca atât, ordonanța nu a fost contestată de către părți.

Consideră că, intimatul în mod ilegal solicită încasarea unei sume impunătoare de bani, deoarece recipisa este lovită de nulitate absolută, întrucât prin aceasta a fost simulată realitatea faptelor consemnate în recipisă.

Afirmă că, copia recipisei atestă doar faptul încheierii contractului de împrumut între ei, dar nu și transmiterea sumei de bani, mai mult ca atât, recipisa conține doar obligația de restituire a mijloacelor bănești și nu faptul primirii banilor.

Invocă că, netransmiterea mijloacelor bănești, care sunt obiectul recipisei, duce la nulitatea absolută a actului juridic, fiind un act săvârșit fără cauză.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul a fost declarat în termen, or, din materialele cauzei nu poate fi stabilită cu certitudine momentul comunicării deciziei contestate pentru a determina respectarea termenului de declarare a recursului.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;

- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către reprezentantul lui Vladimir Malinovschii, avocatul Iuliana Pascal nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către reprezentantul lui Vladimir Malinovschii, avocatul Iuliana Pascal, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către reprezentantul lui Vladimir Malinovschi, avocatul Iuliana Pascal ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de către reprezentantul lui Vladimir Malinovschi, avocatul Iuliana Pascal se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu

Luiza Gafton

Mariana Pitic